

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๘๘/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๙๓๙/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

{	ระหว่าง	นางปิยมาภรณ์ โล่สกุล	ผู้ฟ้องคดี
		คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๒	
		คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๓	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์ คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ บ. ๒๔๒/๒๕๖๒ หมายเลขแดงที่ บ. ๑๙๗/๒๕๖๔

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔ และปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ เทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นายคมกฤษ ใจหลัก นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ในขณะนั้น ได้สั่งการผู้ฟ้องคดีให้จำหน่ายมาตรวัดน้ำประปาที่วางอยู่ใกล้โต๊ะทำงานของนายคมกฤษในราคาถูกละ ๓๖๐ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีแจ้งว่าไม่สามารถขายได้เพราะเทศบาลยังไม่ได้ทำการจัดซื้อและไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ ต่อมา ประมาณปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ นายคมกฤษ ได้สั่งการให้ผู้ฟ้องคดีทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา จำนวน ๑๐๐ ลูก ในราคา ๓๖,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดี

/จึงทำเรื่อง...

จึงทำเรื่องขออนุมัติจัดซื้อและขอให้แต่งตั้งข้าราชการเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน จากนั้นนายคณฤช ได้นำบันทึกการซื้อโดยวิธีการตกลงราคาและใบสั่งซื้อมาให้ผู้ฟ้องคดี ลงลายมือชื่อเป็นพยาน โดยมีนายสุเทพ หลีสกุล ปลัดเทศบาลตำบลท่านา ในฐานะประธาน กรรมการตรวจรับพัสดุและหัวหน้างานคลังในขณะนั้นทำหนังสือฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณ ต่อมา ปลัดอำเภอเกาะปง ได้มีหนังสือกล่าวหาว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีกับพวกในกรณีดังกล่าว เป็นการจัดทำบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างมาตรฐานประจำและจัดทำฎีกาเบิกจ่ายให้แก่ผู้ขาย ทั้งที่ทราบว่าไม่มีการจัดซื้อจริง ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๙๓๔ - ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการ สอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ จึงได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้พิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ พิจารณา แล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อกล่าวหาจริง จึงมีมติเห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งองค์การบริหาร ส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจาก ราชการ ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่ออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดี อีกทั้งกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดจากการไต่สวนที่ แสดงให้เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วย กฎหมาย มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ผูกพันให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไม่ขัดต่อ ระเบียบหรือข้อบังคับ และเชื่อโดยสุจริตว่าได้มีการพิจารณาครบถ้วนถูกต้องแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึง ไม่มีเจตนาทุจริต

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราว การประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และคำสั่ง

/ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒...

ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และขอให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและหน้าที่เท่ากับหรือมากกว่าตำแหน่งก่อนมีคำสั่งให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยได้พิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ประกอบกับรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วเห็นว่ากรณีข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติว่า ผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นข้อเท็จจริงที่ยุติแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่สามารถพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยได้ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาฉบับเดียวกัน ข้อ ๘๕ กำหนดว่ากรณีเห็นว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าหากมีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีมติยกอุทธรณ์ ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพิจารณาโทษทางวินัยของผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติ โดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ถือเอารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ซึ่งรับฟังข้อเท็จจริงในสำนวนคดีดังกล่าวได้ว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ทั้งนี้ ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ได้ขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับมาตรา ๒๕ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

/การที่...

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อร้องสอดเข้ามาในคดีนี้ ซึ่งศาลมีคำสั่งอนุญาตให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เข้ามาเป็นคู่กรณีฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีและกำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การทำงานองเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และเพิ่มเติมว่า ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีกับพวกร่วมกันจัดทำหลักฐานการจัดซื้อวัสดุวัตน้ำประปาโดยไม่มีการจัดซื้อจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายและระเบียบโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาสำนวนการไต่สวนแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีเจตนาทุจริตจัดทำหลักฐานการจัดซื้อวัสดุวัตน้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นเท็จ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และมีมูลความผิดทางอาญาตาม มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) แต่ความผิดทางอาญาได้ขาดอายุความแล้ว ซึ่งการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดี โดยคำว่าทุจริตต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในฐานความผิดที่กระทำความผิดทางวินัย ตามนัยมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เห็นได้ว่าบทบัญญัติมาตรา ๙๑ (๑) มิได้บัญญัติว่าจะต้องเป็นมูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น มูลความผิดทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงหมายถึงมูลความผิดทางวินัยที่เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพราะมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาผู้ฟ้องคดีต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อความผิดที่ผู้ฟ้องคดีกระทำให้เป็นผลมาจากข้อกล่าวหาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับไว้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริง และการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดย่อมชี้มูล

/ความผิด...

ความผิดไปตามการกระทำความผิดที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงนั้น ดังนั้น คำว่ามูลความผิดทางวินัยที่ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงไม่ได้มีความหมายแต่เฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น นอกจากนี้ ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเดียวกันยังมีบทบัญญัติอันแสดงให้เห็นว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นมูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือมีมูลความผิดทางวินัยฐานอื่น อันเป็นผลมาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยตามฐานความผิดที่พิจารณาได้ตามมาตรา ๙๒ ซึ่งกรณีดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๖ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และความผิดทางวินัยฐานอื่น ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติโดยคงหลักการนี้ไว้เช่นเดิม หากตีความกฎหมายว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นซึ่งมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไต่สวนแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดกรรมเดียวแต่เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นด้วย ก็จะต้องแยกการดำเนินการตามความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นแล้วแจ้งผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินการทางวินัยอีกครั้ง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองก็จะเป็นการฟ้องซ้ำ ดังนั้น การสอบสวนความผิดทางวินัยในกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการอันเป็นมูลที่นำไปสู่การดำเนินการทางวินัยในความผิดฐานทุจริตและฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยได้ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองนครสวรรค์คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓๐/๒๕๖๑ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๔๘/๒๕๖๒ ดังนั้น มติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และมีผลให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีและมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีขอด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงต่อศาลมีเนื้อหาทำนองเดียวกับคำให้การโดยสรุปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนและชี้มูลความผิดฐานที่เกี่ยวข้องกันตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยจะต้องเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ไต่สวนและวินิจฉัยในเรื่องที่เจ้าหน้าที่รัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิด

/ต่อตำแหน่ง...

ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นความผิดมูลฐานตามที่รัฐธรรมนูญและตามมาตรา ๑๙ (๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดเสียก่อน หากมีความผิดฐานที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานหลักดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมมีหน้าที่และอำนาจชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันได้ตามนัยคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๑/๒๕๖๓ ประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ และเรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ รวมทั้งศาลปกครองกลางในคดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๖๖/๒๕๖๓ มีคำพิพากษาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยตามฐานความผิดที่ได้ความ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยข้อเท็จจริงและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงต้องฟังเป็นยุติตามแนวบรรทัดฐานของศาลรัฐธรรมนูญคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ซึ่งศาลพิจารณาแล้วมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดี ๒ ดังกล่าว ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ต่อมาศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่ คบ. ๑๕๕/๒๕๖๔ สั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกคำขอทุเลาการบังคับและมีคำสั่งยกคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ขอให้ระงับคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะวินิจฉัยคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดได้ตามนัยข้อ ๖๑ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีคำสั่งให้งดการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยไม่ต้องให้ผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การและไม่ต้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามทำคำให้การเพิ่มเติมตามข้อ ๔๗ และ ๔๙ แห่งระเบียบดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ อันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

/พิเคราะห์...

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ใต้นามจไต่สวนและพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หมายถึงข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และโดยที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ไว้กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดแก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดหลักเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานที่เกี่ยวข้องกันกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในคราวเดียวกันได้ตามมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อาจชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงซึ่งเป็นฐานความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกันได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำต้องถือเอารายงาน เอกสาร และความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี

เมื่อการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นแล้วว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่จะถือเอาความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและพิจารณาลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาแล้วมีมติยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่คำสั่งและมติยกอุทธรณ์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

/และมี...

และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่าไม่ตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องดำเนินการเรียกผู้ฟ้องคดีให้กลับเข้ารับราชการ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ตลอดจนคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามกฎหมายและระเบียบต่อไป ส่วนคำขออื่นให้ยก

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า อำนาจในการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๐ (๒) จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่องดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยต่อไป โดยเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติมาตรา ๙๓ ได้แยกกระบวนการดำเนินการทางวินัยและทางอาญาแยกต่างหากจากกัน โดยมีได้กำหนดให้ต้องมีมูลความผิดทางอาญาก่อนแล้วจึงสามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ โดยให้เหตุผลข้ออ้างข้อต่อสู้ทำนองเดียวกับคำให้การคำชี้แจง และเพิ่มเติมว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใต้สวนและวินิจฉัยทางวินัยที่ใต้สวนผู้ฟ้องคดีก็เพื่อมุ่งควบคุมการใช้อำนาจรัฐให้เกิดประสิทธิภาพและขจัดปัญหาการคอร์รัปชันได้อย่างเด็ดขาด แม้ว่าความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีในบางการกระทำจะไม่ใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่โดยตรงก็ตาม แต่เมื่อพิเคราะห์กฎหมายตามลายลักษณ์อักษรและคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ จะเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาและคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญตามคำให้การและคำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ได้วินิจฉัยไว้ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) อันเป็นความผิดมูลฐานตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้แล้ว จึงมีอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยความผิดทางวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วย อีกทั้ง คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขดำที่ อม.๖/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ อม.๕/๒๕๕๒ ซึ่งพิพากษายกคำขอ ได้วินิจฉัยวางแนวบรรทัดฐานว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณา

/ข้อกล่าวหา...

ข้อกล่าวหาจากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังไม่พอพียงว่ามีมูลความผิดทางอาญา คงมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่เบากว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมมีอำนาจที่จะรับฟังข้อเท็จจริงตามมูลฐานดังกล่าวมาพิจารณาวินิจฉัยซึ่งมูลความผิดฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการได้ ซึ่งแนวบรรทัดฐานนี้ทำให้ผู้กผันเฉพาะคู่ความในคดีใดคดีหนึ่ง แต่เป็นการผูกพันในทุกคดีในข้อหาและข้อเท็จจริงเดียวกัน ตามหลักคำพิพากษาต้องวินิจฉัยตามแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาศาลฎีกา ประกอบกับในคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ให้ข้อเท็จจริงไว้ในคำให้การและคำชี้แจงโดยชัดแจ้งแล้วว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ทั้งที่ไม่มีการจัดซื้อจริงเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลท่านาได้รับความเสียหาย การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อีกทั้ง ในคดีอาญา ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ อท ๑๗/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ อท ๗๖/๒๕๖๓ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ พิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ (เดิม) มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท แต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากันลงโทษฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินเบียดบังทรัพย์สินเป็นของตนเอง หรือของผู้อื่นโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๐ จำคุกคนละ ๕ ปี และให้ผู้ฟ้องคดีกับพวก ร่วมกันใช้เงินจำนวน ๒๑,๙๖๐ บาท แก่เทศบาลตำบลท่านา ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยถือรายงาน เอกสาร และความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เป็นยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า มูลเหตุแห่งคดีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนฯ ผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในขณะนั้น คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติ

/ประกอบ...

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยในขณะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการไต่สวนฯ ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจหน้าที่ซึ่งมูลความผิดทางวินัย อย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อีกทั้ง กฎหมายในขณะนั้นก็ได้บัญญัติให้มีคำว่า “หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” กรณีจึงไม่สามารถ นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีได้ ส่วนกรณีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ใช้บังคับภายหลังจากที่ได้มีมติชี้มูล ความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีไปแล้ว จึงไม่มีผลใช้บังคับกับคดีนี้เช่นกัน ประเด็นคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญตามคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๖ นั้น ในส่วนของคำวินิจฉัยเกี่ยวกับ “องค์กรที่มีอำนาจ พิจารณาอุทธรณ์” ตามคำวินิจฉัยดังกล่าว ไม่ได้หมายรวมถึงศาลปกครองแต่อย่างใด และไม่ ปรากฏว่าได้มีการวินิจฉัยในประเด็นความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้าง ส่วนคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๑/๒๕๖๓ นั้น ปรากฏในคำวินิจฉัยว่า ศาลมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ส่วนประเด็นความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ และเรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ นั้น มีผลเฉพาะ กระทรวง ทบวง กรม ที่ต้องปฏิบัติตาม แต่ไม่รวมถึงศาลปกครองแต่อย่างใด ส่วนประเด็น คำพิพากษาศาลปกครองนครสวรรค์ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓๐/๒๕๖๑ , บ. ๓๑/๒๕๖๑ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๔๘/๒๕๖๒ คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๖๖/๒๕๖๓ และคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕/๒๕๕๒ นั้น เห็นว่า คำพิพากษาดังกล่าวตามที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างมีข้อเท็จจริงแตกต่างจากข้อเท็จจริงในคดีนี้ สำหรับประเด็นฟ้องซ้ำ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างนั้น เห็นว่าความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นมูลความผิด ทางอาญา หากใช้มูลความผิดทางวินัยแต่อย่างใดไม่ และปัญหาเรื่องการฟ้องซ้ำดังกล่าว เป็นเรื่อง ของการคาดการณ์ในอนาคตของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เอง ส่วนประเด็นเรื่องการดำเนินกระบวน พิจารณาซ้ำ นั้น เห็นว่าประเด็นดังกล่าวศาลปกครองได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการตาม คำพิพากษาแล้วว่า ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้อง ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป อุทธรณ์ในประเด็นดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนประเด็น คำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ คดีหมายเลขดำที่ อท. ๑๗/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ อท. ๗๖/๒๕๖๓ นั้น เห็นว่า คดีอาญาดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะนำกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

/ที่บัญญัติว่า...

ที่บัญญัติว่า ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ อีกทั้งในการดำเนินคดีดังกล่าวของอัยการสูงสุด มีการเพิ่มทั้งข้อเท็จจริงและข้อกล่าวหาที่ใช้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเพิ่มมากขึ้นกว่าข้อกล่าวหาและข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในคดีนี้ จึงไม่อาจนำเอาผลของอีกคดีหนึ่งมายึดโยงกับอีกคดีหนึ่งได้ ประกอบกับความผิดในคดีอาญาที่ศาลได้พิพากษาคือความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ชี้มูลความทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และจะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวมาเป็นสำนวนการสอบสวนความผิดทางวินัยตามกฎหมายระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นไม่ได้ ดังนั้น คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการที่พิพาทที่ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีและมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งในคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้มีคำพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีนี้ โดยผู้ฟ้องคดีขอถือเอาคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นส่วนหนึ่งของคำแก้อุทธรณ์ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์แล้ว

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔ และปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ เทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๓ นายคมกฤษ ใจหลัก นายกเทศมนตรีตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา ในขณะนั้นได้นำมาตรวัดน้ำประปาจำนวน ๘๐ ลูก จากร้านค้าแห่งหนึ่งมามอบให้ผู้ฟ้องคดี ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔ สังกัดเทศบาลตำบลท่านา ให้จำหน่ายหรือเปลี่ยนซ่อมแซมให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อ โดยขายราคาลูกละ ๓๖๐ บาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุได้ทำหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลท่านา ขออนุมัติจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาจำนวน ๑๐๐ ลูก ในราคา ๓๖,๐๐๐ บาท และขอให้แต่งตั้งข้าราชการเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ลงนามในฐานะผู้ตรวจฎีกาในหนังสือฎีกาเบิกจ่ายเงินตามงบประมาณให้แก่ผู้ชาย ต่อมาปลัดอำเภอกะปงมีหนังสือร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอกะปง กล่าวหาว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีกับพวกในกรณีดังกล่าวเป็นการจัดทำบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างมาตรวัดน้ำประปาและจัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ชายทั้งที่ทราบว่าจะไม่มีการจัดซื้อจริง สถานีตำรวจภูธรอำเภอกะปง ได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อกล่าวหากรณีผู้ฟ้องคดีในขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี สังกัดเทศบาลตำบลท่านา กระทำการทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาโดยไม่ได้มีการจัดซื้อจริง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้ว มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้โอนไปดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ๕ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไต่สวนแล้วเสร็จ เห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีกับพวกเป็นการจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ทั้งที่ไม่มีการจัดซื้อจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๙๓๔ - ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ จึงมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๑.๐๑ (พง)/๐๑๕๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้พิจารณาลงโทษผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุม

/ครั้งที่ ๙/๒๕๖๑...

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือในวันเดียวกัน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และแจ้งมติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ยกอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่คำสั่งและมติยกอุทธรณ์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่เห็นพ้องด้วย จึงยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก่อนตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

/มีอำนาจ...

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ... (๓) ใต้อำนาจและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป รำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับในขณะที่มีการร้องเรียนกล่าวหาและ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนผู้ฟ้องคดี มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ... (๓) ใต้อำนาจและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ รำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม มาตรา ๘๘ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๘๔ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง มาตรา ๙๑ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาอันเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิด ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (๑) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๒ (๒) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๓ และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นๆ แล้วแต่กรณี เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นได้ว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หมายถึงเฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

/กระทำ...

กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และโดยที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ใน ภาค ๒ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ใน ลักษณะ ๓ หมวด ๒ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ข้อกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นมูลความผิดอาญา ส่วนข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ จึงถือเป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยจึงมีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ไม่อาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แม้ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้รวมถึงความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตด้วยก็ตาม แต่หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลฐานทุจริตเป็นฐานแห่งการกระทำผิดวินัยมาก่อนแล้ว จึงจะมีอำนาจชี้มูลความผิดวินัยในฐานอื่นได้ ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น เมื่อคดีนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลฐานทุจริต คงมีเพียงฐานอื่นตามกฎหมายของหน่วยงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่กำหนดให้เป็นความผิดทางวินัยเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ที่จะต้องถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารประกอบเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี

/โดยแต่งตั้ง...

โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีตามที่ถูกล่าวหาในความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ถูกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและได้มีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการและกระบวนการสอบสวนวินัยตามประกาศดังกล่าว แต่กลับอาศัยรายงาน เอกสาร และความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วพิจารณามีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งมูลความผิด และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติของในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายเช่นกัน เนื่องจากเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่องการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการชี้มูลความผิดทางวินัยไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย นั้น กรณีดังกล่าวมิใช่การที่คู่กรณีโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ศาลต้องส่งความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่อย่างไรก็ดี ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่อย่างใดอีก

สำหรับข้อโต้แย้งตามคำฟ้องประการอื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ที่ ๕๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่คำสั่งและมติยกอุทธรณ์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่าไม่ตัดสิทธิ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องดำเนินการเรียกผู้ฟ้องคดีให้กลับเข้ารับราชการ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ตลอดจนคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามกฎหมายและระเบียบต่อไป ส่วนคำขออื่นให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นางสิริกาญจน์ พานพิทักษ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

General member

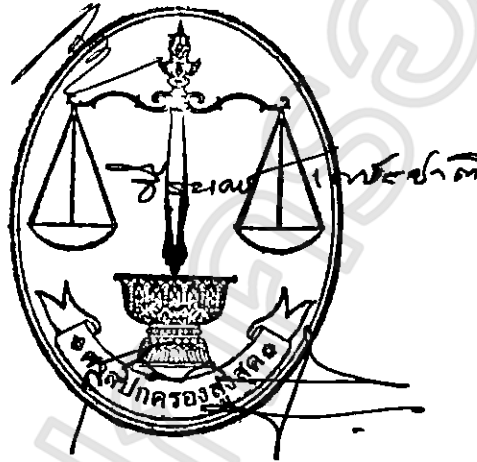
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายณัฐ รัฐอมฤต
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายธีระเดช เตชะชาติ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุรัตน์ พุ่มพวง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมยศ วัฒนภิรมย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

อ. อรรถ

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายคะเนิง จันทร์สงเคราะห์

